

ANNALES SCIENTIA POLITICA

VOLUME 5, NUMBER 2, 2016

ANNALES SCIENTIA POLITICA

Vol. 5, No. 2, 2016

POLAČKOVÁ, A.: International Workshop on Sensitive Ethnic Data (also) with the Government Proxy for the Roma Communities. *Annales Scientia Politica*, Vol. 5, No. 2 (2016), pp. 66 – 68.

ANNA POLAČKOVÁ

Institute of Political Sciences
Faculty of Arts
University of Prešov
Slovak Republic
Email: anna.polackova@unipo.sk

MEDZINÁRODNÝ WORKSHOP O ETNICKY CITLIVÝCH DÁTACH (AJ) SO SPLNOMOCNENCOM PRE RÓMSKE KOMUNITY

ANNA POLAČKOVÁ

Institute of Political Sciences
Faculty of Arts
University of Prešov
Slovak Republic
Email: anna.polackova@unipo.sk

Zasadacia miestnosť Prešovskej univerzity Consilium maius sa stala posledný júnový deň reprezentatívnym miestom pre medzinárodný odborný workshop s názvom *Etnicky citlivé dáta – ich získavanie, využitie a interpretácia*, v rámci ktorého sa diskutovalo o problémoch zberu etnických dát v rómskych komunitách. Svoj pohľad na uvedenú problematiku prezentoval aj splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity Ábel Ravasz, ktorý patril k hlavným vystupujúcim podujatia.

Akademická obec, odborná verejnosť, predstavitelia VÚC, administratívni pracovníci, či zástupcovia miest a obcí, v ktorých žijú početnejšie skupiny menšín (predovšetkým Rómov) sa zišli na workshope, na ktorom sa analyzovala problematika získavania údajov z prostredia rómskych komunít a iných menšín žijúcich v slovensko-ukrajinskom pohraničí. „Cieľom workshopu bolo prezentovať tematiku zberu etnicky citlivých dát z pohľadu medzinárodných a domácich štandardov, definovať metódy a techniky ich získavania, spracovania a taktiež možnosti ich interpretovania. Venovali sme sa však aj stereotypom a omylom pri

vnímaní etnických komunít,“ priblížila zámer stretnutia Irina Dudinská, riaditeľka Inštitútu politológie Filozofickej fakulty (FF) Prešovskej univerzity (PU), ktorý bol jedným z organizátorov predmetného podujatia.

Kľúčové vystúpenie odborného workshopu patrilo splnomocnencovi vlády SR pre rómske komunity Ábelovi Ravaszovi, ktorý poukázal na potrebu silnej a podnetnej diskusie s odbornou obcou. „Myslím si, že je nevyhnutné, aby sme mali pevné teoretické základy na to, aby sme v praxi mohli vykonať dobrú prácu. Zber etnických a sociálnych dát je nesmierne dôležitý na to, aby sme správne nastavili rómsku a sociálnu politiku na Slovensku,“ apeloval v úvodnom príhovore splnomocnenec. V rámci svojho príspevku sa venoval taktiež dilemám rómskej politiky na Slovensku, pričom zdôraznil jej nejednotné riešenia a problematickú koordináciu. Východiská vidí v inštitucionálnom posilnení Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, prepájania regionálneho rozvoja s rómskou politikou, v lepšej koordináčnej činnosti a v neposlednom rade aj v potrebe zberu dát o chudobe.

S nemenej podnetným príspevkom vystúpil aj Daniel Škobla, fundovaný odborník na problematiku zberu etnicky citlivých dát na Slovensku, z Výskumného ústavu práce a rodiny pri MPSVaR SR. Prednášajúci zdôraznil, že nielen právo Slovenskej republiky, ale aj právo a odporúčania Európskej únie explicitne umožňuje zbierať etnické citlivé dáta. Tento proces však musí prebiehať v súlade so striktným dodržiavaním jednotlivých pravidiel a závery výskumov nesmú byť zneužívané a spôsobiť ujmu cieľovej skupine.

Ústav rómskych štúdií PU reprezentoval Alexander Mušinka, ktorý sa zamýšľal nad tým, prečo potrebujeme etnické dáta, na čo slúžia a o čom v skutočnosti vypovedajú. Autor prezentoval stanovisko, že situácia v dnešnej spoločnosti si vyžaduje poznať etnické dáta: „Kým sa realita na Slovensku, ktoré však v tomto kontexte nepredstavuje výnimku, bude odvodzovať o. i. od reálnej alebo zdanlivej etnicity a nie od právne deklarovaného občianskeho princípu, dovtedy bude potrebné zbierať aj etnicky citlivé dáta“. Ako poznamenal, ich zber sa pretavil aj do praktických aktivít zameraných na mapovanie všetkých rómskych komunít na Slovensku, výsledkom ktorých bolo vydanie publikácie *Atlas rómskych komunít na Slovensku 2013*.

Svoje zastúpenia na odbornom stretnutí mala aj Užhorodská štátna univerzita z Ukrajiny v podobe viacerých účastníkov. Skúsenosti a aktuálne otázky v kontexte rómskej menšiny na Zakarpatí prezentoval politológ Michajlo Zán, ktorý sa venoval demografickým, sociálnym a inštitucionálnym aspektom uvedenej problematiky. Neopomenul však ani aktuálnu situáciu v súvislosti s rómskou menšinou na Ukrajine, ale poukázal taktiež na nesúlad odborných odhadov o počte Rómov žijúcich v regióne v porovnaní s oficiálnymi etnickými štatistikami.

Diapazón vystupujúcich bol značne bohatý, Ústav psychológie zdravia Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach reprezentoval Andrej Belák, ktorý predostrel príspevok na tému *Rómovia a zdravie – príklad projektu Zdravé komunity*, slovo si vzal aj Miroslav Pollák z Ústavu rómskych štúdií PU, ale taktiež Juraj Buzalka z Katedry sociálnej antropológie Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave (FSEV UK), či Mikuláš Mušinka emeritný profesor Prešovskej univerzity a predseda Asociácia ukrajinistov Slovenska poukazujúci na problematiku Rusínov / Ukrajincov vo svetle historických národnostných a konfesných štatistik.

Berúc do úvahy rozmanitosť príspevkov bolo zrejme, že diskusia bude veľmi pestrá a podnetná, pričom svoje názory tlmočili i starostovia obcí, ktorí upozornili na konkrétne problémy a skúsenosti z praxe. Počas moderovanej diskusie došlo k vzájomnej výmene informácií a prítomní sa zhodli na tom, že danej problematike je potrebné sa permanentne venovať. Dôležitým záverom stretnutia bolo konštatovanie, že zber etnických dát, ktorému na Slovensku za predpokladu dodržiavania všetkých zásad nebráni žiadna legislatíva, je nevyhnutný, a to nielen pre lepšie pochopenie aktuálnej situácie, ale aj na hľadanie komplexných a zmysluplných riešení.

Odborný workshop sa konal v rámci projektu „Zdieľanie know-how z európskej integrácie a skúseností z cezhraničnej spolupráce medzi Nórskom, Ruskom a Ukrajinou“ (CBC 01014) a bol podporený z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Organizátormi podujatia boli Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, Inštitút politológie FF PU, Ústav sociálnej antropológie FSEV UK a Ústav rómskych štúdií PU.

